

ordbild
u r d b i l d

ordbild

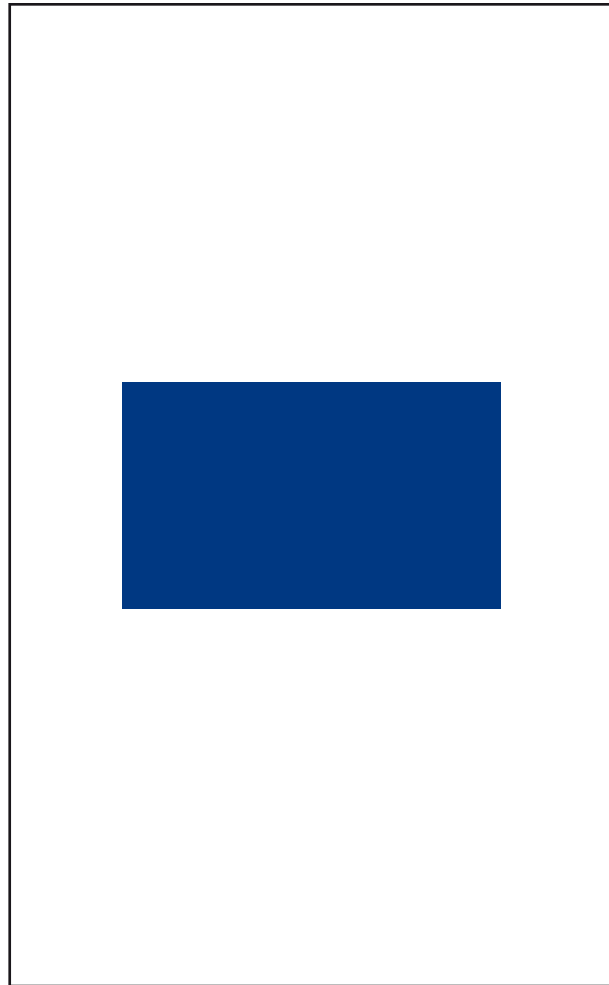
Reise, Reise Seemann Reise
Jeder tut's auf seine Weise
Der eine stößt den Speer zum Mann
Der andere zum Fische dann

Reise, Reise Seemann Reise
Und die Wellen weinen leise
In ihrem Herzen steckt ein Speer
Bluten sich am Ufer leer

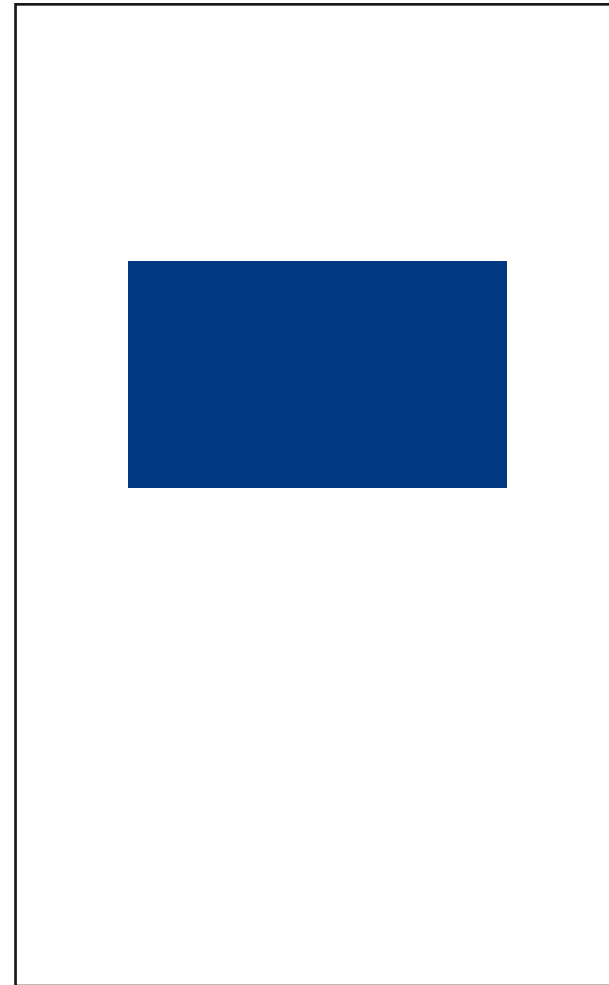
5 5 1 3 4

DET TA ALFABET BESTÅR AV ENBART
HORIZONTALA OCH VERTIKALA STRÉCK.
TROTS DETTA KAN MAN SE OMBILDNINGAR
OCH DÄRMEÐ FÖRSTÅ TEXTENS INNEHÅLL.

1. MARGINALER

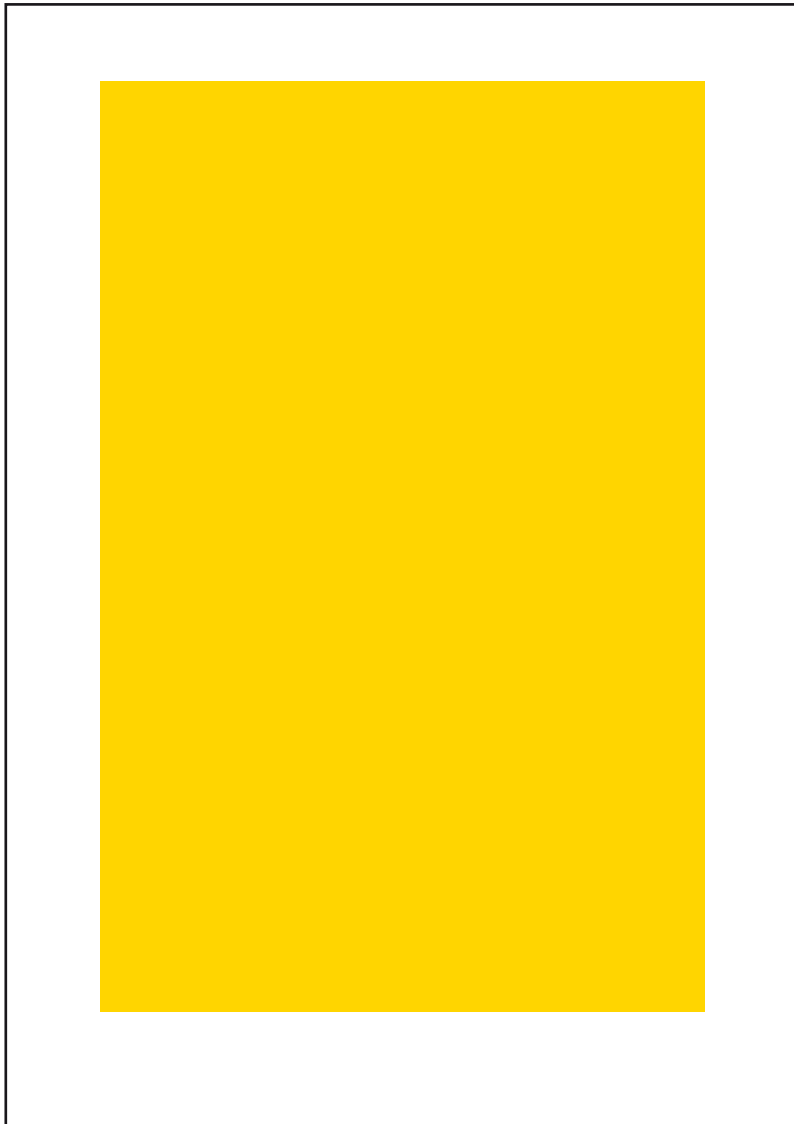

Matematisk mittpunkt

Optisk mittpunkt

1. MARGINALER, fortsättning

Satsyta

		Roma 2009 01 12
	Uptat pratis nos,	
	Bader nulputet, senim zzrit iriureet aliquis nosto commolore tie delisl inci blam eniat adignis dion hent dolore venibh el inim zzriusc ipsustin el etue tie conulputatem illan utpat. Ut eugait utet prat elesquat. Re volore doloreetue tinciliquis doloborem ing elit ad tatum exer summy nonse dolutpat. Ut auguercil deliquam etuercing erilla con hent prat ilissi.	
	Um in hent loboreetum doloborem do con utpat praessed molor am velesto duipit, sed tatio el dunt adiat. Ut prat in hent num alit accumsan vulla faccum illan vullum veliquis niat wisl essecte do consed delis aliquat. Ut veliquatum amet, senit praesequip exeros euis nit aliquis nullaor tionsenisi.	
	Vullamc onullute er secte tetummy num venisim velesto ex er sed tate diametuer amet lum dolor si. Uptat. Sustio con ullut laortio exerius cilismo dignim ipisi er illum nulla augait, con ullandr eetuer secte doloborpero ex ea feu facipit ad exer alit at.	
	Lisse tat lute veros dolobortis exerat, si eraesed tatio et et inibh ex etumsan dionse euguera	
	Volore doloreetue <i>Pernilla Zirn</i>	

Mariginaler

Sätt mariginalerna så att satsytan enligt optiska mittpunkten på formatet, dvs undermariginalen större än övermariginalen.

För A4:
Över: 22 mm, Under: 30 mm
Vänster, höger: 25 mm

**Tänk på att lämna plats för
hålslag.**

2. STORA/små

gemena

VERSALA

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. ”Ät inte upp mig”, bad musen, ”jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag”. Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. ”Ligg bara stilla”, sa musen, ”så ska jag gnaga av repen så att du blir fri”.

ETT STORT LEJON FÅNGADE EN MUS SOM HAN JUST SKULLE ÄTA UPP. ”ÄT INTE UPP MIG”, BAD MUSEN, ”JAG ÄR SÅ LITEN SÅ DU BLIR INTE ETT DUGG MÄTT ÄNDÅ. OM DU LÅTER MIG GÅ SKA JAG GÖRA DIG EN GENTJÄNST EN DAG”. LEJONET TYCKTE DETTA VAR LUSTIGT, HAN SKRATTADE OCH LÄT MUSEN GÅ.

Brödtext: Alltid gemena

**Rubriker: Versala
(eller avvikande på annat
sätt, t ex fet)**

3. TECKENSnitt

Antikva

Sanserif

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

Brödtext: Antikva

**Rubriker: Sanserif
(eller avvikande på annat
sätt, t ex fet)**

4. TECKENSnitt, fortsättning

Berling

Caslon

Sabon

Garamond

Times

Bodoni

4. TECKENSnitt, fortsättning

franklin gothic

Verdana

Futura

helvetica

gill sans

4. STORLEK (GRAD)

12 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

11 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

10 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

9 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

8 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

7 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

6 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

5 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

12 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

11 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

10 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

9 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

8 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

7 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

6 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

5 p

The quick brown fox
jumps over the lazy dog.

Olika teckensnitt ser olika stora ut i samma storlek.

Normalt, bred spalt: 10-12p

Normalt, smal spalt: 8-9p

Minsta läsbara: 5-6p

5. RADAVSTÅND (KÄGEL)

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen

Underkägel

I löpande text satt med underkägel hamnar raderna så tätt att det blir svårt för ögat att hålla sig kvar på linjen. Svår-läst!

I korta texter satt i stor grad, t ex rubriker, är underkägel ofta bra.

Normal kägel

Normalt radavstånd: 120% av teckenstorleken, t ex 10p grad på 12p kägel.

I Word motsvaras 120% av teckenstorleken ungefär av radavstånd 1,1.

Överkägel

När avståndet mellan raderna blir för stort är texten också svår att läsa, det blir som "vita floder" mellan raderna. Ögat uppfattar det vita tomrummet före den svarta textraden.

Måttlig överkägel funkar däremot ofta bra i löpande text.

6. SPALTBREDD

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var

För kort rad: ca 30-40 tecken/rad
Normal: ca 60-70 tecken/rad
För lång rad: ca 80-90 tecken/rad

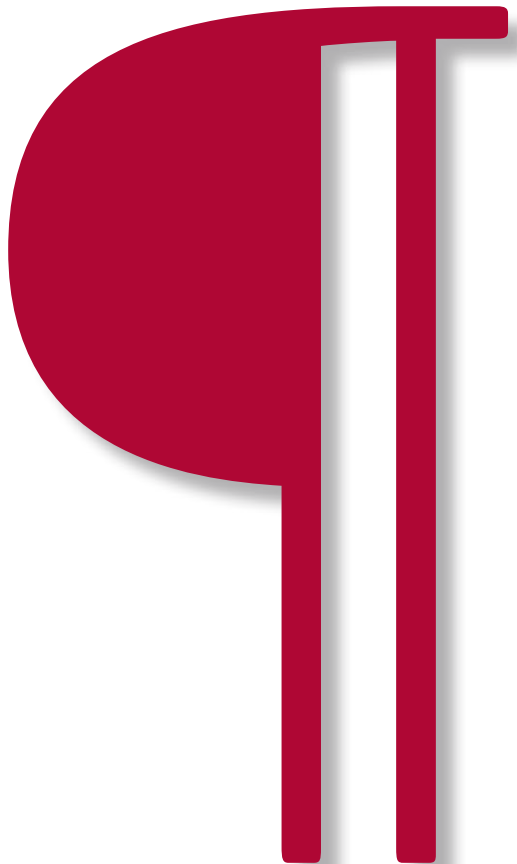
Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

7. MARKERA NYTT STYCKE

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. ”Ät inte upp mig”, bad musen, ”jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag”. Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. ”Ligg bara stilla”, sa musen, ”så

Fyrkants indrag

Det korrekta sättet att markera nytt stycke enligt tradition. Används i inledningen av alla nya stycken utom första stycket efter rubrik.

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. ”Ät inte upp mig”, bad musen, ”jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag”. Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

Blankrad

Blankrad är en kraftigare markering av nytt stycke. Bra i t ex brev.

8. STYCKEJUSTERING

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. "Ligg bara stilla", sa musen, "så ska jag gnaga av repen så att du blir fri".

Vänsterställd text

Hackig högerkant. Alla ordmellanrum är lika stora.

Marginaljusterad text

Rak högerkant. Ord mellanrummen varierar i storlek. Kräver väl avvägt förhållande mellan teckenrad och spaltbredd samt bra avstavningsinställningar.

9. KONTRAST

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. "Ät inte upp mig", bad musen, "jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag". Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen

9. UNDVIK

sidan 1

Ett stort lejon fångade en mus som han just skulle äta upp. ”Ät inte upp mig”, bad musen, ”jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag”. Lejonet tyckte detta var lustigt, han

sidan 2

skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg

HORUNGE

sidan 1

”jag är så liten så du blir inte ett dugg mätt ändå. Om du låter mig gå ska jag göra dig en gentjänst en dag”. Lejonet tyckte detta var lustigt, han skrattade och lät musen gå.

En tid senare fastnade lejonet i ett nät som

sidan 2

jägarna hade satt upp för att fånga honom. Han kämpade och kämpade men repen drogs bara åt alltmer. Då kom musen förbi och såg hur det stod till med lejonet. ”Ligg bara stilla”, sa musen, ”så ska jag gnaga av repen så att du

ÄNKÄ

10. UTSMYCKNING

Anfang

Begynnelsebokstav i större storlek och avvikande utseende.

Kapitäl

Kapitäl ser ut som versaler men har samma höjd som gemena. Används ofta efter anfang.

DRAKE AV GREKISKA DRAKON, orm. Ett jättelikt ödleliknande vidunder som förekommer i många folks myter och sagor. Ormar har dyrkats av många folk, bl.a. i den egeiska kulturen. Ormen, som kryper upp ur sitt hål i jorden, har betraktats som en representant för underjordiska, "ktoniska" makter. Germanerna kallade ursprungligen drakar för lindormar, och drakens roll i sagorna som väktare av begrävda skatter, t.ex. i Beowulf och i berättelsen om Sigurd Fafnesbane, kan ha sitt ursprung i detta.

De äldsta kända bilderna av drakar med ben kommer från Mesopotamien, och de syns bl.a. på Ishtarporten från Babylon: drakarna var vakt- och skyddsväsen. De saknade vingar. Det gör också de kinesiska drakarna, men likväl flyger de. I Kina är draken lyckobringande, herre över det livgivande vattnet i form av floddrake och regndrake. Så blev draken också det kejsarliga vapendjuret. "Kejsardraken" hade fem klor, medan vanliga drakar hade fyra. Från Kina spred sig drakmotivet till Japan, Indokina och Centralasien. Också i Mesopotamien och senare i Europa förknippades draken med det stora världsvattnet eller det underjordiska vattnet (t.ex. Midgårdsormen).

Antikens greker prydde ibland stäven på sina skepp med en skrämmande drakbil och under senantiken förde kavalleriet ofta drakstandar. Drakmotivet togs också upp av germanerna och ersatte där motiv som byggde på den gamla ormkulten. Vikingarnas hövdingaskepp, som troligen från början kallats orm (t.ex. Ormen Långe), fick drakornament på stävarna och började kallas drakskepp eller drakar. Både under denna tid och senare i den romanska konsten blev drakmotivet viktigt i djurornamentiken, som ju ursprungligen har centralasiatiska källor. I folktron var draken dock ett ont och farligt väsen, som var en plåga för landet och som måste blidkas med människooffer, men som till slut dödas av en hjälte. Sådana sagomotiv

TIPS!

Kolla alltid typograferingen på en utskrift. Det är omöjligt att göra en rättvis bedömning på skärmen.